LIFVETS HEMLIGHET

ROMAN AF CHRISTINA NILSSON.

(Forts. fr. föreg. nr.)

IV.

Dagmar Linders sökte bokstafligen följa den väg, som hennes nattliga gäst anvisat henne, och hvad henne själf beträffade uteblef ej resultatet. Med Linders hade hon det dock svårare i andligt hänseende kvarstod han allt jämt på samma fläck. Girigheten hade honom i sitt våld, och fastän Dagmar ständigt sökte inverka på honom till det bättre och jämt framhöll orättfärdigheten i hans handlingssätt, så hade hon i det hänseendet ingen makt öfver honom. Och när hon såg, hur kära hans pänger voro honom, och hur svårt han hade för att lämna dem ifrån sig, miste hon hoppet och trodde ej, att det någonsin kunde bli annorlunda.

En dag beslöt hon sig för att gå och besöka sin mor och sina syskon, något hon ännu ej kunnat förmå sig till. Huruvida modern hade vetskap om, att hon återvändt till mannen, visste hon ej! denne hade ej umgänge med någon af Dagmars family, och hans affär hade de, välbergade som de voro, ej anledning att besöka.

Det var en solig dag i början af maj som Dagmar fick detta infall, och som hon strax delgaf Linders. Han hade ingenting att anmärka härtill utom att svärmodern var flyttad till ett eget litet hus i en af stadens utkanter, som han hade inköpt för hennes räkning.

Följaktligen iklädde sig Dagmar hatt och kappa, och sen hon sagt ett vänligt adjö till mannen, gick hon. Dagen var, som jag nyss nämnt, solig, en frisk doft från parkernas och kyrkogårdarnas unga grönska mötte henne, och en varm, lekfull vind for fram i gatorna och gjorde bleka kinder röda.

Efter en halftimmas rask promenad nådde hon moderns hus, det första i en rad likadana små envåningshus i en liten, undangömd gata. Där såg helt landtligt och hemtrefligt ut, till och med en bred rabatt blommor inom staketet låg framför hvart och ett af de små husen.

Från en farstukvist, som tydligen också tjänstgjorde som tambur, kom hon in i ett litet tämligen mörkt, men snyggt rum, där några af de gamla, välkända möblerna tyktes vänligt fortsatte hon in i ett annat något större och ljusare, och därifrån ut i ett riktigt prydligt kök, där ett fyrkantigt bord midt på golfvet, kringgärdadt af stolar berättade, att köket äfven användes som matrum.

Vid vasken stod modern och lade sista hand vid middagsdisken, och en öronbedöfvande ström från vattenledningen hindrade henne från att höra dotterns intrade. Först då denna stod tätt bakom henne och högt uttalade sitt: "Goddag mor", vände hon sig snabbt om.

En mörk, ovillig blick träffade dottern.

"Du!" sade hon snaft. "Jaså, nu har du ändtligen börjat besinna, hvad du är skyldig din man och din familj. Men frågan blir nu, om han vill ta mot dig igen; jag tror det knappt, efter all den smälek, du lätit honom genomgå."

Dagmar rodnade skarpt och drog sig litet tillbaka: detta mottagande hade hon ej beräknat. Uppenbarligen hade modern ingen aning om hennes återvändande till mannen.

"Det är längesen han mottog mig", svarade hon fogligt. "Jag har varit hos honom hela vintern."

Modern aftorkade händerna på en handduk, under det hon kallt och kritiskt synade dottern.

"Har du!" svarade hon kyligt. "Nåja, John har alltid visat sig vara en beskedlig människa, och därför har han väl ej kunnat förmå sig till att köra dig på porten."

Nu blefvo Dagmars kinder bleka, och ögonen fingo en klarare glans än annars.

"Jag tycker ej att mor har rätt att yttra så hårda ord", sade hon lågt. "Mor har ju i alla händelser sluppit att lida nöd."

"Ja, det är åtminstone ej din förtjänst, utan helt och hållet hans, för hade han inte så vackert ställt om, att jag fick mitt på det torra, hade jag suttit där så grannt med mina många små. Ho vet, hvad han själf fick; stora slumpar kunde det ej vara. Och alltsammans för din rymnings skull; du for i väg, just som kraschen kom, och han satt i åtta dar uppe på er sängkammare och rufvade öfver sin sorg och hvarken åt eller drack, och när han så slog alltsammans från sig och skulle till tt hugga fatt igen, var det försent. Och jag skulle aldrig förtänkt dig, om du haft det på något sätt svårt; men du satt som blomma i ägg och kunde göra och låta som du behagade."

Hon höll inne vid en afvärjande rörelse från dottern.

"Det ska inte mor tala i, för det kan blott den förstå som är i det", sade hon bittert. "Jag hade ju förstås den gången ej tid att tänka på, att jag var offrad för släktens välfärds skull, men som jag nu har tillfredsställelsen att konstatera, så har ni fortfarande gagn af offret."

Modern skröt med litet mildare min en stol tillrätta och bjöd henne sätta sig, hvilket hon dock ej kunde förmå sig till att göra.

"Du kan ju kalla ditt giftermål för hvad du vill, men sämre kan en locka en människa i, än det jag då förmådde dig till. Och visserligen ha vi ju vår utkomst, men det blir ingenting öfver att lägga undan till er, när jag faller ifrån, eller till att hjälpa pojkarna med, om de skulle vilja bli något här i lifvet. Och så bra som affären de första åren af ert äktenskap gick för Linders, kunde jag haft till både det och detta, som jag nu får bli utan."

Dagmar smålog bittert. Se det var där skon klämde, vinstbegäret kunde ej längre tillfredsställas. Alla de själestrider hon genomgått räknades ej, de voro betydelselösa. Hon sade dock ingenting, utan redde sig att omedelbart gå sin väg igen. Då gjorde modern åter en gest mot stolen.

"Ska du inte sitta ner en stund, när du nu kommit hit", sade hon. "Jag har visserligen varit mycket ond på dig för du bar dig åt som du gjorde, men när Johnn kunnat ta dig till nåder, kan jag väl också förlåta dig."

Dagmars läppar skälfde, och ögonen glänste ännu klarare.

"Tack, mor, det är mycket snällt," sade hon. "Men jag tror i alla fall, att jag nu går hem, vi kunde annars med vår nuvarande sinnesstämning komma att växla ord, som jag åtminstone sedan ångrade. Jag har, det vill jag uppriktigt tillstå, ej skänkt det en tanke, att mor var så bitter till sinnes, som mor är, för hade jag vetat det, kunde det händt att jag väntat med mitt besök till längre fram i tiden. Nu är det emellertid gjordt, men på det vi ej ska bli bittrare mot hvarandra, går jag nu och kommer igen, när våra sinnen satt sig."

Hon räckte modern handen, och med ett: "Hälsa syskonen!" aflägsnade hon sig. Med snabba steg och bultande pulsar gick hon mot hemmet. Detta, som nu händt henne, hade kommit så oförberedt: hennes förhållande till mannen både så helt tagit henne i anspråk, att hon ej haft en tanke för mor och syskon.

Det var egentligen rama förargelsen, som satte fart på blodet. Väl förstod hon, att modern hade rätt att förebrå henne, men att denna blott tänkte på sig själf och sin personliga förlust och ej sökte det minsta sätta sig in i dotterns tankar och känslor, gramde henne. Och hade hon ej gjort öfvernog; skulle hon aldrig ha lof att tänka på sig själf utan blott på dem, som fordrade så mycket af henne?

När hon hunnit så långt, slog det henne, hur liten bit hon hunnit på lifvets väg, som ock hette självförnekelsens. Ja, i själfva verket kunde det sättas i fråga, om hon ens tagit det första fjätet. En dåfven olust fick makt med henne. Hvad tjänade väl den friska kampen till, när människan i alla fall blef stående på samma fläck, när själfva det onda bodde inom henne och gjorde henne oförmögen till seger? Hvartill tjänade helgandet, när hon vid första öfverrumpling måste låta sinnet råda?

I denna sinnesstämning nådde hon hemmet; hon hade lämnat det med snabba, spänstiga steg, hon återvände med tunga, trötta. Det slog henne, att boden var tom; det hände sällan, och ännu mer förundrad blef hon, när hon fann mannen i köket, hvilket nästan aldrig hände så midt på dagen. Han satt vid bordet och stödde pannan i handen, och hon varsnade strax, att hans utseende ej var det vanliga.

"Är du sjuk, John?" sporde hon litet ängsligt och gick bort till honom.

Han såg upp till henne med sina blå, glänsande ögon, som dock nu tyktes färdiga att falla samman.

"Ja, jag känner mig så förskräckligt dålig, så jag är ej själ till att kunna hålla mig uppe."

Hon blef nu allvarsamt orolig.

"Men käraste, hvad det kommit hastigt på! Hvar har du ondt?"

"Ja, jag vet knappast jag tycker jag har ondt i hela kroppen. Och så har jag sådant förskräckligt håll i sidan."

Hon slängde af sig hatt och kappa och bäddade i en fart.

"Du ska få se du får dig en sträng lunginflammation", sade hon.

"Ja, jag vet inte", svarade han trött. "Jag känner mig mycket, mycket sjuk."

En half timma senare hade en hämtad läkare gifvit Dagmar rätt: John Linders kunde vänta sig en svår lunginflammation. I åtta dagar, hvarunder hustrun ensam vårdade och vakade öfver honom, kämpade han en het och förtviflad kamp med döden och vann den gången seger.

De dagarna glömde ej Dagmar. Aldrig hade hon sett någon med sådan ängestfull fasa se in i dödens hvita, förskräckliga ansikte, med en så seg, höljd kärlek till lifvet söka undfly honom.

"Jag är inte färdig att dö nu, jag vill ej lämna lifvet och det jag nu vunnit", var hans ständiga mummel, under det blicken jämt hvilade på hustrun.

På nionde dagen var krisen öfver, och John Linders kunde åter blicka mot hälsans dagar, men han hade varit så illa däran, att läkaren anbefallde den största försiktighet.

"Bäst vorer om ni kunnat komma ut på landet en tid," sade han. "Den här lägenheten är ingen lämplig bostad för er."

"Vi ska, Dagmar", yttrade den sjuke, sen läkaren gått. "Vi ska lämna det här svarta hålet och skaffa oss ett annat hem, som är ljust och rent. Jag ska vända detta yrketr yggen och bli jordbrukare, liksom jag var i min första ungdom."

Det klack till i Dagmars hjärta, och en underlig glädje genomströmmade henne. Hon förstod nu, hvarför mannen hade blifvit sjuk; det var en stor hjälp som sändts henne. Döden hade oholjdt visat sig och skrämt honom att börja ett nytt lif.

När boden samma kväll var stängd, satt Dagmar inne i köket hos mannen. Hon satt vid fönstret och såg upp på den lilla fläck himmel, som genom detta var synlig mellan de svarta taken, och John Linders låg i soffan och tog ej ögonen från henne. Det var ännu helt ljust i det lilla rummet, och på bordet stodo tre mörkröda rosor i ett glas och påminde om sommarn därute.

Då bröt John Linders helt dämpadt och försiktigt tystnaden.

"Tror du, att döden är slutet på allting, Dagmar?" sporde han.

Hon spratt till, tog ögonen från den lilla himlafläcken och vände sig mot honom.

"Nej", svarade hon.

"Tror du på ett helvete då?"

Här blef hon svaret skyldig: hennes tankar om dessa saker voro egentligen så underliga, att hon helst behöll dem för sig själf.

"Jag tror på en vedergällning", svarade hon slutligen.

"Ja men huru, på hvad sätt? Ser du, detta har under alla dessa svåra dagar stått för mig som en graf, i hvilken jag skulle sänkas ner till förintelse. Och nu kan jag ej komma från det; allting annat blott ej förintelse. Tala om för mig dina tankar härom, det förefaller, som skulle jag komam öfver fasan genom att tala om den."

Dagmar hade åter vändt sig mot fönstret och gett sig till att stirra på himlafläcken med armbågarna mot bordet och en kind mot hvardera handen.

"Det är ju ej godt att tala om sådana saker, när en ej fått någon direkt uppenbarelse", sade hon stilla. "Hvad Skriften säger därom är ganska dunkelt, förefaller det åtminstone mig. Om du vill ge dig till att studera den och så aktgifva därpå, ska du finna, att många bibelställen kunna tydas på ett par eller flera sätt, och däraf kommer det sig att hvar och en kan få den att passa in efter sina åsikter och läror. Huruvida min åsikt om lifvet efter detta är sann, kan jag ännu ej så länge veta, men den är i mitt tycke ej ologisk. Om du undersöker flera af de modärna lärorna, isynnerhet teosofien och spiritismen, så finner du, att de prisa döden, beskrifva den som blott en port, en genomgång till ett bättre och skönare land än vår jord. Ja, för de värsta brottslingar finnes det utsikt, att, så snart de ångra sig, få lämna mörkret och komma till detta ljusa, lockande land. I dessa läror försäkras, att alla bära det eviga lifvet inom sig, och att de i följd däraf ej kunna dö. Men så säger ej Bibeln. Tvärtom förklarar den raka motsatsen: den, som ej har Sonen, har ej heller lifvet. Ja, på många, många ställen står det tydligt uttryckt, att den, som ej tror Sonen, måste dö, måste förgås, under det den som tror och äger honom, har öfvergått från döden till lifvet. Nu ska du få höra, hvilka slutsatser jag kommit till."

När hon hunnit så långt, blef hon helt varm af ämnet, tog blicken från himmelen och flyttade den till mannen och lät händerna sjunka ned på bordet.

"Om du läser syndafallets berättelse med eftertanke, så ska du finna, att ormen sammanblandade en sanning och en lögn så skickligt, att det hela fick sken af sanning. Han försäkrade, att olydnaden ej skulle medföra döden: det var den grofva lögnen, men han sade ock därjämte, att ätande af kunskapsfrukten skulle medföra ögonens öppnande, hvilket var sant så till vida, som att ögonen sedan sällan fingo syn på ljuset och renheten. Så är det på flera ställen. Läser du berättelsen om Jesu ökenfrestelse, så finner du här, att motståndaren, när han ville locka Jesus att kasta sig ned för tempeltinnarna använde ett språk ur Davids psalmer, som ju var en faktisk sanning, men som dock här för motivets skull bringat Människosonen på fall, om han följt det. Och ger du så akt på alla de läror, som förvilla människorna, skall du finna, att de alla inom sig dölja ett litet korn sanning, men detta lilla korn är så tätt inväfdt i lögnerna, så skickligt ställdt i falsk dager, att det för dem som gripa efter det bringar döden i stället för lifvet.

Hur är det nu dessa läror tolka döden? Jo, de tala ständigt om det där sköna "sommarlandet", som väntar bortom jordelifvet. Men Skriften säger något annat. Vid människoparets införande i Eden, förklarade Herren Gud, att om de förblefve lydiga, skulle de få lefva, men olydnaden medförde döden. Han framhöll döden som något förskräckligt, som ett svårt straff, hvilket de borde undvika. Hade nu det andra varit sant, så behöfde de ju ej sörjt så mycket öfver det jordiska Edens förlust, då ett annat efter några snart flydda, besvärliga år väntade dem. Då var ju den stora dödsfasan, som därefter uttryckes på blad efter blad af den heliga boken, omotiverad, den fruktan, som äfven finnes i hvar människas bröst. Läs bara om den fromme konung Hiskia, som bad Herren så ängestfullt om några fattiga jordeår.

"Ack, Herre, tänk dock på huru jag vandrat inför dig i trohet och med hängifvet hjärta gjort hvad godt är i dina ögon", utbrister han, när profeten Essaia befaller honom att beställa om sitt hus, ty han måste dö. Läs sedan hans lofsång. Märk hvad han säger: 'Jag tänkte: jag får ej mera se Herren, Herren i de lefvandes land. Jag får icke längre skåda människorna, ty jag far ned till dem, som bo i förgängelsens rike.' Och längre ned: 'I din kärlek räddade du min själ från förintelsens grop, i det du kastade alla mina synder bakom din rygg. Ty dödsriket tackar dig ej, döden prisar dig ej, och de som farit ner i grafven hoppas ej mer på din trofasthet. Allenast de som lefva tacka dig, som jag nu gör.'

Om nu det där talet om utsikten för alla, äfven för dem, som aldrig trott det minsta på Kristus, att komma i "sommarlandet", vore sanning, så borde väl en så from man, som denne konung Hiskia, hvilken lefvat ett så rättrådigt lif vetat därom, helst han haft tillgång till en så vis mans undervisning som profeten Esaias. Men han är utom sig af ångest, och när de femton korta åren lofvats honom, är han lika utom sig af fröjd.

Precis detsamma uttryckes på många andra ställen. I psaltaren ska du finna det på hvar och hvarannan sida. Särskildt er det två korta verser i en af psalmerna, som bränt sig in i mitt minne. 'De döda prisa icke Herren, ingen som farit ned i det tysta. Men vi, vi skola lofva Herren från nu och till evig tid.' De verserna gäfvo mig mycket att tänka på. Märker du, hur skarpt en gräns drages och det kan ej heller här vara fråga om blott jordelifvet, ty lofvet skulle vara i evigheet.

Vill du så fortsätta till Nya Testamentet, så blir du varse, att tonen är en annan. Nu har Frälsaren kommit och öfvervunnit döden, det fruktade skuggriket är ej längre oundvikligt, tvärtom väntar paradiset, men märk väl blott dem, som tro på honom och lefva hans lif. Det är den stora lofsången, som ljuder från hvar sida i apostlarnas skrifter: Kristus är uppstånden och döden besegrad; vi äro ej längre på nåd och onåd prisgifna åt honom. Döden är för dem beteckna som ett afklädande af kroppen och hemvändande till Herren. Precis detsamma som de modärna lärorna tillförsäkra alla. Och dock säger Jesus själf tydligt och klart: 'Den som tror på Sonen, han har evigt lif, men den som icke tror Sonen, skall icke få se lif, utan Guds vrede förblifver öfver honom.' Och på ett annat ställe: 'Sannerligen, sannerligen säger jag eder: Den som hör mitt tal och tror den som har sändt mig, han har evigt lif och kommer icke i dom, utan har öfvergått från döden till lifvet.' Och till Marta från Betania säger han: 'Jag är uppståndelsen och lifvet den som tror på mig, han skall lefva, om han än dör, och hvar och en som lefver och tror på mig, han skall icke dö evinnerligen.'

Det är öfverallt blott fråga om dem som tror på Kristus, de öfriga äro som förut vigda åt döden. Hvad tror du nu, jag fick ut för resultat af dessstudier? Jo, om vi nu utgå från detta, att materien genom syndafallet förlorade den faktor, som ensamt kunde skänka henne odödlighet, nämligen Anden, så förstå vi, att hela naturen var vigd åt förgängelsen ända tills Anden åter förenade sig med en renad materia och skänkte oss gudamänniskan, som genom sin absoluta lydnad försonade Gud och världen, Anden och materien, och på samma gång återgaf den senare odödlighet. Men märk nu, denna odödlighet var icke ovillkorlig, som före syndafallet, utan villkorlig. Det fordrades något för att få den, och detta något var tron. Det fordrades ock något annat, nämligen kärlek, men ej den krälek, som begär allt utan den som ger allt. Det var blott de få, som sökte och funno dessa två nyeklar, och för dem var Edens och Lifvets portar öppnade. De kunde helt enkelt ej dö, emedan de buro Lifvet själft inom sig. För dessa blef dödsprocessen just sådan som teosofer och spiritister och hvad de allt heta beskrifva den, en afklädnad, en födelse till ett härligare lif. Men de andra, de som aldrig ägt Lifvets eld, de voro dömda till förintelsen, döda hade de varit i jordelifvet, döda blefvo de sedan. De haae väl haft embryot, möjligheten till evigt lif inom sig, men som embryot alrig blifvit befruktadt, Andens gnista aldrig tänd, hade möjligheten genom döden gått förlorad.

Och hvar dväljas nu dessa? Öfverallt i Bibeln talas om dödsriket, skuggornas rike, mörkret, grafven, underjorden. Och på några ställen uttryckes den största hopplöshet i samband med dödsriket. 'De döda prisa icke Herren, ingen som farit ned i det tysta', Och på ett annat: 'I döden tänker man ej på dig; hvem tackar dig i dödsriket!' Och i Hiskias lofsång: 'Ty dödsriket tackar dig icke, döden prisar dig icke, och de som farit ned i grafven hoppas ej mer på din trofasthet.'

Nu skulle man kunna tro, att det som aldrig haft det sanna Lifvet, i döden var dödt och finge hvila stilla i sin graf, men i några af dessa bibelspråk antydes en värld, där invånarna ha ett slags medvetande. eDt säger också Jesus i liknelsen om den rike mannen och Lasarus. Han framhåller först, att Lasarus dog och vardt förd af änglar i Abrahams sköte, och sen säger han, att den rike dog och vardt begrafven. Ingenting annat; han blef hvarken förd hit eller dit, blott lagd i grafven. Och dock var han medveten om de kval han led och kunde varsna Lasari lycka. Förstår du nu, att en stor sanning på motståndarens vanliga manér blifvit förvrängd till en farlig lögn, farlig i den bemärkelsen, att den lockar människor att helt ägna sig åt detta lifvet, tills det eviga är förspilldt. Ty hvad behöfver man väl skynda sig att söka förlossning här, om döden för alla är en port till en annan och härligare tillvaro, som bjuder bättre möjligheter. Vore det så, kunde en ju frossa i den sköna synden här, så mycket man orkade; en vedergällning väntade visserligen på andra sidan, men åt den finge man ju vända ryggen, så snart en behagade ångra sig."

Hon tystnade tvärt och satt så och förvånade sig öfver sig själf. Hvar hade hon fått allt detta ifrån, som hon nu förtäjt. Det var ju visserligen hennes egna tankar och reflexioner; men hittills hade de böljat i hennes hjärna som ett oredigt kaos, ur hvilket hon ej kunnat få ut någon klar mening. Och nu hade de med ens framkommit, ordnade till ett helgjutet sammanhang. Det var, som om ett förhänge plötsligt dragits undan för en helgedom.

(Frts.)

Farm och hem.

RÅD OCH FÖN FÖR HÖNSUPPFÖDARE.

Sur mjölk är af värde i hvilken fodersammansättning som helst.

Rengör inkubatorn, tag ut lampan, och kasta bort veken.

Rent friskt vatten minskar sjukdomen hos hönsen. Rengör vattenkärlen ofta. Många svårigheter ha sin uppkomst i orent vatten.

Ungtuppar som börjat gala böra torgföras fortast möjligt, för att spara på foderkostnaden. Detta inbegriper dock ej de tuppar som man vill behålla eller senare säljа såsom afvelshanar.

Nu är tiden att bygga det nya hönshuset, så att det kan bli riktigt torrt innan det kalla vädret kommer.

Det lönar sig att torka litet späd klofver någonstans i skuggan, på stallgolfvet till exempel. Af detta blir förträfligt grönfoder för vintern.

LÅT MOR FÅ HVILA.

Tänk någon gång, du som är ung, på din mor och att äfven hon någon gång behöfver hvila.

Ingen kan så litet som en fattig, sträfsam mor unna sig någon hvila. Hon har inte råd att hvila. Vi andra, vi ha våra lediga stunder, fritider, ferier. Vi kunna se slutet på arbetsveckans släp och redan detta är vederkvickande. En fattig, sträfsam mor ser ej något slut på sina mödor, ordet hvila finnes ej i hennes ordbok. Likväl finnes ingen, som så väl behöfver hvila som hon, ingen som kan ha skäl at vara så grundligt trött som hon. Det tröttar att tänka på allt om det finnes litet att taga från. Hon får göra dubbel gärning, hon skall det och hon skall det — det är så mycket hon skall — så ingen får undra öfver att det hela kan gå sönder. Ingen offrar så osjälfviskt som hon och för ingen offras så litet i kärlek som för henne.

Du som är ung, tänk på mor.

Tänk att ingen behöfver hvila så väl som hon. Gif henne en hjälpande hand. Sluta med ditt pockande. Tänk på att hon — hon om någon — är berättigad till hvilan.

Offra en smula af din egen fritid för din mor.

MANINGSORD.

En till föräldrar riktad maning, som torde tåla att begrundas lite hvarstädes, äfven här i landet, har Sundsvalls folkskolestyrelse insändt i följande ordalag:

Det har visat sig, att sedlig urartning bland barnen i Sundsvalls skolor till väsentlig grad beror därpå, att barnen utan tillsyn få vistas ute på gator och vägar under kvällens sena timmar. Särskildt synas de beklagligt ofta förekommande fallen af tjufnad och snatteri sammanhänga med detta förhållande.

Föräldrar, minnens, att det är ni, som i främsta rummet bära ansvaret för edra barn!

Sådan den uppväxande ungdomen är sådan blir också folkets framtid.

Minnens, att det är ni, som genom edra barn bären ansvaret för framtiden!

Lifvet väntar de unga med hårdt arbete och kräfvande uppgifter.

Sen till att de under uppväxtåren få den hvila de behöfva för att som vuxna kunna fylla lifvets kraf!

En lycklig barndom består ej i obehindrad tillgång till njutningar och nöjen. Vida förmer är ett godt hem.

Söken bereda de unga ett hem, där de finna den omvårdnad och den kärlek de behöfva!

Barnets lycka består ej däri, att det får i allt följa sin egen vilja. Lydnad och pliktuppfyllelse måste det lära sig för att en gång bli en god medborgare.

Afsägen eder icke föräldramyndigheten! Då sviken I eder plikt mot edra barn!

Därför: Hållen edra barn hemma om kvällarna!

BLEKSOT HOS VÄXTER.

Det är ej blott människan som lider af bleksot, äfven växten. Bleksot hos människan orsakas af rubbningar i blodet och bekämpas med bland annat järnmedicin. Växters bleksot beror äfven af brist på järn i näringen. Växten behöfver ej mycket järn, men ovillkorligen något sådant, bland annat för bildningen af klorofyll. Är klorofyllbrist rådande hos växten eller klorofyllbildningen abnorm och klorofyllkornen få oriktiga lägen, så bleknar växten. Liknande verkninger orsakas äfven genom öfverflöd på ljus: ljus är alldeles nödvändigt för klorofyllbildningen och är i öfrigt af de största inflytelser för växternas rika ooch goda utveckling, men för mycket ljus vållar en omflyttning af klorofyllkornen, växtdelarna hämmas i växtligheten och blekna.

Vanligen behöfva vi ej på extra vägar sörja för järn åt djuret eller växten; de små mängder järn, de använda, äro emellertid absolut nödvändiga, och frånvaron af dem stör utvecklingen i grund, dragande med sig en mängd abnormiteter i lifsförrättningarna. Fattas järn för bildning af de röda blodkropparna och hjälp ej kommer emellan, så är människanå kraft grusad; vi känna bleksoten hos flickor och alla dess följder. Inom den högre växten är klorofyllen ett lika nödvändigt underlag för friskt lif som den röda blodkroppen för djuret.

Någon gång eller här och där saknas järn i jorden eller är växtroten oförmögen upptaga järnet i befintlig form. Alla unga delar tyna då, de spada bladen blifva svagt gul- och grönagtiga, ofta alldeles hvita. Man kan då tillföra järnsalter genom att vattna växten med järnhaltigt vatten eller blanda jorden med järnvitriol, hvilken blandning dock får ske med försiktighet då järnvitriolen i större mängd skadar. Trädgårds- och krukväxter kan man hjälpa genom att pänsla bladen med utspädd järnvitriol. Lösningen uppsupes af bladen, de bleka delarna grönska snart, och växten är äfven räddad.

Flera lägre växter, trädgårds- och krukväxter med flere, hafva af naturen bleka eller hvit- och gulspräckliga blad. Klorofyllen eller det gröna färgämnet utvecklas ej hos eller tillhör ej dessa växter. Man får således ej tillskrifva dessa växter bleksot.

Man vet emellertid numera, att järnet spelar en stor roll äfven för lägre klorofyllsaknande växter (mikrosvampar, bakterier, med flere). Svamparter af lägsta former finnas som innehålla högst betydligt af järn, och utan järn lefva de icke normalt.

Insyltar man frukten så snart den är afplockad, är det långt mindre fara för att den blir skämd.

Skall man lägga undan silfver för en längre tid, bevaras det i godt skick om det nedpackas i torrt mjöl.

Gardinstänger och ringar af metall, som svartnat, bli som nya om de kokas i ättika och sedan gnidas med sämskskinn.

Spara på både tid och grädden genom att vispa denna i en snipa i stället för i en bunke. Den kan då ej så lätt skvättа ut.

För att nå det bästa resultat då man kokar grönsaker, tillåter man ej något uppehåll i kokningen förrän de äro fullt färdiga.

Sträng fruktdiet verkar välgörande på dem som lida af fettbildning och lefversjukdomar. Vill man bli mager, väljer man syrlig frukt.

Då man saknar kokformar med pip i midten kan man i stället sätta ett litet glas eller en smal porslinsburk i formen innan smeten ifylles.

Äggröra. Saknas mjölk härtill vispar man äggen med vatten; äggröran får däraf ett blankare, vackrare utseende än då den tillredes med mjölk.

Nyslaktadt kött är icke så mört, som sådant som fått hänga ett par dagar. Man kan emellertid få det mörare och saftigare genom att tillsätta litet socker.

Mot sömnlöshet. En matsked honung innan man går till sängs lugnar nerverna oc frankallar sömn. Till samma ändamål tjänar ett varmt fotbad i saltvatten.

Är Ni Sjuk?

Har ni värk i ryggen, ovanlig önskan att kasta vatten om natten, smärta i hjärtat, trött känsla, ovanligt mycket fettaktig fradga i vattnet, irritering, het och torr hud, dålig aptit, skällhet känsla, bitter smak, med belagd tunga om morgnarna, hufvudvärk och neuralgia, halsbränna med dyspepsia, intensiv smärta i ryggen efter plötslig sinnesrörelse, slem efter vattenkastning, en myckenhet blekt och litet mörkt vatten, sur mage, minnesförlust, reumatism, rysningar och feber, vattenfyllda ansvällningar, sänd $1.00 för en försöksorder, äfvensom prisista och intyg. Varit bosatt i Winnipeg 24 år.

PROF. SUTTON,
229 Pacific ave.

Royal Crown Soap

är renast och bäst, och de fria premier, som erhållas i utbyte mot kuponger och omslag äro alla af bästa slag.

SPARA

Royal Crown Soap Kupongerna

De äro mycket värdefulla.

Eftersänd fullständig lista på premier. Den är fri — Ett brefkort för den till eder per omgående.

Ni är skyldig er själf att använda den tvål, som gifver den bästa valuta.

Om ni icke sparar kupongerna — börja nu.

The Royal Crown Soaps Limited.
Premium Dep't. Winnipeg, Man.

Pänningförsändelser
Till Gamla Landet

SOM SKOLA HEM TILL

JUL

böra sändas snarast möjligt. — Försändelsen kan kanske endast taga tre veckor, men på grund af de osäkra postförhållandena, som existera på grund af kriget kan den också taga två eller tre månader, men under alla omständigheter komma pängarna fram. Intet går förloradt.

Det glädер oss att kunna meddela, att vi åter varit i stånd att komma till tillfredsställande anordning med den världskända pänningfirman International Mercantile Marine Co., som under 1914 och 1915 ombesörjde våra pänningförsändelser till alla våra kunder på ett tillfredsställande sätt. Icke en af de många hundrade, ja, för att icke säga tusende försändelserna blefvo fellevererade eller gingo förlorade.

Vi äro i stånd att gifva den högsta möjliga kurs för pänningförsändelser till Sverige, Norge och Danmark, och hvilket som hälst belopp, stort eller litet, besörjes under full garanti genom oss. Försändelseomkostnaderna äro som följer:

För belopp upp till $10.00—$ .25	För belopp upp till $ 50.00—$1.00
För belopp upp till $25.00—$ .50	För belopp upp till $ 75.00—$1.50
För belopp upp till $35.00—$ .75	För belopp upp till $100.00—$2.00

Och $1.50 för hvarje hundrade öfver $500. För större belopp än $500, $1.25 per $100 öfver det första $100.00.

Vid insändandet af försändelsen till Sverige, skrif tydligt namn och adress på den som skall ha pängarna i Sverige. Gör alla checker, Money-Orders eller Drafts betalbara till P. M. Dahl Steamship Agency.

För närmare upplysningar, som önskas, tillskrif

P. M. Dahl Steamship Agency.
325 LOGAN AVENUE WINNIPEG, MAN.

Har ni mottagit ett exemplar af vår broschyr ofver julseglationer? Om icke, så skrif idag efter denna inträssanta lilla broschyr, som innehåller afgångstider från New York på alla de direkta linjerna samt nyttiga råd och vinkar med hänsyn till eder resa. Upplagan är begränsad. Skrif därför idag för att icke blifva besviken.

ADVERTISING is the foundation of all successful enterprises. If your advertisement appeared in these pages it would be read by over 25,000 prospective buyers. Patronize our advertisers—advertise yourself—and we will all be successful.